

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-457

20.5.2022

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Vannskade og rørbrudd – uenighet om skadeårsak – én eller to egenandeler?

Det oppstod vannskade i sikrede kjeller høsten 2019. Skadesaneringsfirma F. fastslo at skaden skyldtes at røtter hadde vokst inn i drenerør og skapt en propp. Det oppstod en tilsvarende vannskade høsten 2020, og F. konkluderte med at skadeårsaken var den samme som i 2019. Sikrede motsatte seg betaling av ny egenandel og anførte at den nye skaden skyldtes feil begått av septik-/saneringsfirma i forbindelse med utbedring av den første skaden. Sikrede krevde i tillegg utbedring av utvendig rørledning og anførte at selskapet hadde lagt feil skadeårsak til grunn. Ifølge sikrede hadde det oppstått en skade på et avløpsrør, og ikke på dreneringen. Selskapet avsto kravet under henvisning til at sikrede ikke hadde dokumentert tett avløpsrør. Videre viste selskapet til at skaden på dreneringen ikke var omfattet forsikringen, samt at det skulle trekkes ny egenandel etter den siste vannskaden. Nemnda kom til at skadene på rørene, ikke var dekningsmessige da de ikke hadde oppstått plutselig. Nemnda kom videre til at det skulle trekkes to egenandeler da det ikke var bevist at skade nr. to var en følge av håndverkerfeil begått under utbedringen av skade nr. én.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på rørledning, herunder spørsmål om det skal betales én eller flere egenandeler.

Sikrede har tegnet en husforsikring med følgende vannskadevilkår:

Hvilke skader? Plutselig og uforutsett skade ved:

(...)

- Vannskader
- Lekkasje fra bygningens rørledning, installasjoner og akvarium
- Vann som trenger inn i bygning fra grunnen eller terreng når dette fører til vannspeil
- Vann som trenger inn gjennom åpning eller utetthet oppstått ved erstatningsmessig bygningsskade
- Vannskade på tilstøtende rom som følge av utett våtrom.

Dekkes ikke

(...)

- Annen skade på drenerledning enn brann- og naturskade.
- Annen skade på drenerledning enn brann- og naturskade

Vilkårene har følgende regler for erstatningsberegningen:

Hvordan erstatningen blir beregnet

Erstatningen fastsettes til hva det vil koste Gjensidige å

- reparere/utbedre bygningen til tilsvarende eller vesentlig tilsvarende stand som før skaden, eller
- å gjenoppføre tilsvarende bygning

Gjensidige bestemmer hvilket av disse alternativene som skal benyttes og hvilken reparatør/leverandør som velges.

Gjensidige vil i et hvert skadetilfelle vurdere om sikrede kan få kontanterstatning.

Dersom det ikke kan dokumenteres med faktura at håndverker/arbeidskraft er betalt, erstattes arbeidspenger med 75% av timesats eks. mva. etter kalkyle utført av Gjensidiges takstmann/leverandør. Timesats for øvrige arbeider er kr 300.

Kontanterstatning kan ikke overstige det beløp Gjensidige skulle ha betalt for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Egenandel / Aldersfradrag

Avtalt egenandel trekkes fra erstatningsoppgjøret. Egenandelen skal fratrekkes før eventuelle øvrige erstatningsreduksjoner som har hjemmel i lov.

Sikrede meldte om vannskade i sitt bolighus i oktober 2019. Selskapet rekvirerte skadesaneringsfirma F. Av skaderapporten fremgikk følgende om den bakenforliggende årsaken:

Røtter har vokst inn i drenerør og skapt en propp. Dette er nå spylt opp. Vannet har trekket seg opp via sluk i kjellernedgangen og kommet rundt huset via drenningen. Oppfukting rundt leiligheten samt gulv i hele leiligheten.

Selskapet sendte en kopi av skaderapporten til sikrede og en foreløpig kalkyle.

Selskapet dekket innvendige vannskader, men avslo erstatning for utbedring av utvendig drensledning:

I epost av 12.10.20 så viser du til at årsaken ikke er blitt utbedret - og informerer om at det er tette drenerør.

Iht. vilkår, så er det ikke dekning for:

- Annen skade på drensledning enn brann- og naturskade

Skade på drenerør/drenering er ikke dekket av forsikringen. Dette er da en utbedring du selv må stå for.

Vi kan ikke se at det er noe mer som gjenstår i saken her. Hvis dette ikke stemmer, så må du dokumentere dette.

Sikrede klaget på avslaget og på manglende utbetalinger:

Det er jo avløpsrør det har dreid seg om hele tiden Og for og få gjort det ordentlig har vi måttet grave opp. (...) Jeg bestilte gravemaskin for 2 mnd siden, og de dukket først opp på søndag som var.

Jeg har hele tiden sagt til dine utsendte, at i og med det må graves opp, så skal jeg for egen regning sette en kom i hullet for bedre kontroll for fremtiden. Dette arbeidet fåregår nå i samsvar med gjenfylling.

De to tingene det mangler betaling for har (skadesaneringsfirma) fått full oppgave over (...). Regningene dreier seg om strømforbruk til 1 krone for arbeidsperioden (ikke opptørkingen) etter opptørkingen. Og Konas arbeid med og rydde ut, og å rydde inn.

(...)

Regning for graving og septikfirmaet sender jeg når jeg har fått regningene.

Sikrede fikk ny vannskade kjelleren høsten 2020. Etter henvendelse fra sikrede ble F. rekvirert til en ny befaring. Av ny skaderapport fremgikk det at dreneringen var rammet av samme type skade som ble avdekket tidligere, men denne gangen et annet sted på ledningen:

Iht opplysninger fra ft har det kommet inn vann i kjeller soverom 1. Ihht tidligere skaderapport 22.10.19. Er det problemer med røtter og igjentetting i drens og overvannsrør. Dette er spylt og rengjort av (septik firma).

Denne skadesaken som herretter kalles sak 2. Har samme årsak men at det har tettet seg på et annet sted og det har fylt seg opp i rør og trekt seg ut i grunn ved hus.

Den bakenforeliggende årsak til tetting er deformasjon.

Slitasje/Elde.

(...)

Igangsatt arbeid:

Ft har kjøpt en avfukter for avfuktning av kjeller. Det er også gravd opp utv og det er installert en kum ifbm overvannsledninger bak huset.

Oppsummering

Ifbm denne skadesaken er det opprettet en kum utv på gårdsplass som det ansees at forsikring ikke dekker selve kummen og arbeidene med denne da dette ansees som oppgradering. Insp anser selve graving for evt dekket som rep av rør på grunn av deformering/tetting pga røtter. Selskapet krevde inn egenandel for den sist oppståtte vannskaden.

Sikrede sendte en klage til selskapets interne klageorgan og opplyste om at han totalt hadde kr 54 000 utestående.

Videre motsatte han seg betaling av egenandelen og anførte at den siste vannskaden skyldtes slett arbeid i forbindelse med utbedringen av den første skaden.

Det kom igjen vann inn i underetasjen i oktober 2020. Dette er resultatet etter slett utført arbeid av dere utsendte (F).

Han har ikke tatt seg av det utvendige arbeidet i forbindelse med skade (nr. 1) og avslutter skadearbeidet etter en innvendig befarings i underetasjen. Han har hele tiden fått beskjed av meg at det må graves opp ned til avløpsrørene for å foreta en grundig spyling av rørene.

(...)

Hadde (F) vært her og fulgt spylingen første gang hadde sikkert feilspyling vært unngått. Ved spyling fra gravestedet mot utløpet, viste det seg at utløpet var der jeg hadde påpekt ved første spyling. Med spyling og kamerabruk ble skade på avløpsrør funnet under vei/perkeringsplass og av den grunn slammert igjen.

(...)

Når jeg nå igjen får beskjed om å betale egenandel for etterskade etter slett arbeid med førsteskade skurrer det. Feilen er pga slett arbeid med skade 1, og denne skaden skulle ikke ha forekommet hadde de involverte gjort jobben sin riktig. Jeg kan ikke belstes for det.

Selskapets klageorgan besvarte klagen med at det ikke var dokumentert ytterligere dekningsmessige tap enn det som allerede var erstattet. Når det gjaldt egenandelen viste selskapet til at det fulgte av vilkårene at denne skal trekkes fra erstatningsoppgjøret ved bruk av kaskoforsikring. Skade nr. to måtte anses som en ny skade.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 2.2.22.

Sikrede anfører at selskapets erstatningsoppgjør er feil. Selskapet har lagt feil skadeårsak til grunn. Korrekt skadeårsak er tetthet i avløpsrør, som igjen har ført til tilbakeslag. Fakturaer for spyling av avløpsrør beviser dette.

Selskapet kan ikke kreve inn egenandel for skade nr. to. Den nye vannskaden skyldes dårlig utført arbeid av septikfirma og F. i første omgang. Det ble i forbindelse med den første vannskaden foretatt feilspyling. Sikrede uttalte videre følgende:

Jeg anviste hvor jeg mente avløpsrørene fra drenering og taknedsløp var til Septikk og gikk tilbake til mitt lensearbeid og skadebegrensning.

Septikk fusket med oppdraget, og kom etter en stund for og vise meg at utløpet lå ca 5 meter fra der jeg hadde anvist. I etterkant vet vi at de bare vfusket med og gå inn i min lagerbygning og spyle fra en sluk der.

Sikrede krever videre dekning for egeninnsats som selskapet ikke har erstattet, bl.a. graving ned til rørene og innsetting av kum for å lette inspeksjon og spyling.

Selskapet bestrider at oppgjøret er feil. Forsikringen dekker "plutselig" skade. Skade på drencledning er uttrykkelig unntatt fra vilkårene, bortsett fra brann- og naturskade. Alle ledninger som ligger nedgravd i bakken vil over tid tæres opp og må på ett eller annet tidspunkt skiftes ut. Dette er ikke å anse som en plutselig og uforutsett skade, men en forutsigbar vedlikeholdskostnad.

Sikrede hevder at korrekt skadeårsak er tetthet i avløpsrør som igjen har ført til tilbakeslag. Dette er ikke dokumentert.

Skade nr. to har samme årsak som den første skaden; nemlig røtter som har vokst inn i drencrøret. Sikrede hevder at den siste skaden har oppstått som følge av slett arbeid fra F. F. har ikke gjort arbeider på skadet drencrør, da dette ikke er omfattet av forsikringen, og det er uansett ikke dokumentert at skaden skyldes feil eller slett arbeid fra F.s side.

Det følger av forsikringsvilkårene at avtalt egenandel skal trekkes fra erstatningsoppgjøret. Det følger av sikker praksis at det skal trekkes en egenandel ved hver skade dersom man benytter seg av kaskoforsikring. Ettersom skade nr. to må anses som en ny skade som ikke har sammenheng med skade nr. én, skal det følgelig trekkes egenandel også av oppgjøret i forbindelse med skade nr. to.

Selskapet har utbetalt erstatning for sikredes egeninnsats. Det er ikke dokumentert at skadehendelsen har påført sikrede et større tap enn det som han allerede har fått dekket av selskapet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på rørledning, herunder om det skal trekkes nye egenandel.

Sikredes forsikring omfatter:

Hvilke skader? Plutselig og uforutsett skade ved:

(...)

- Vannskader
- Lekkasje fra bygningens rørledning, installasjoner og akvarium
- Vann som trenger inn i bygning fra grunnen eller terreng når dette fører til vannspeil
- Vann som trenger inn gjennom åpning eller utetthet oppstått ved erstatningsmessig bygningsskade
- Vannskade på tilstøtende rom som følge av utett våtrom.

Dekkes ikke

(...)

- Annen skade på drencledning enn brann- og naturskade.
- Annen skade på drencledning enn brann- og naturskade

Den fremlagte skaderapporten sier følgende om skaden:

- Røtter har vokst inn i drencrør og skapt en propp. Dette er nå spylt opp. Vannet har trekket seg opp via sluk i kjellernedgangen og kommet rundt huset via drenningen. Oppfukting rundt leiligheten samt gulv i hele leiligheten.

Nemnda forstår rapporten slik at årsaken til vannskaden er propp i et drenerør fordi røtter har vokst inn i røret. Det følger av vilkårene at skade på drenerledning som ikke er en følge av brann eller naturforhold ikke er omfattet.

Sikrede anfører at den reelle skadeårsaken er tett/skadet avløpsrør, og at dette forholdet skulle ha blitt utbedret i forbindelse med den første vannskaden. I selskapets rapport datert 16.12.20 heter det at skadeårsaken er:

Tett eller tilløp til fortetting av drener/avløpsrør på grunn av elde og deformasjoner.

Nemnda kan imidlertid ikke se at det har noen betydning om det dreier seg om drenerør eller avløpsrør. Forsikringen omfatter "Andre plutselige og uforutsette skader", herunder plutselig rørbrudd. Et tett rør er ikke i seg selv en skade, og det er også klart at en fortetting av et rør oppstår over tid og derfor ikke tilfredsstiller kravet om at skaden skal være plutselig.

Etter dette er det ikke grunnlag for at selskapet er ansvarlig for rørbruddet.

Det neste spørsmålet er om selskapet kan kreve to egenandeler. Sikrede har anført at skade nr. to er en følge av feil utført av (F) i forbindelse med utbedringen av skade én, og at det derfor kun skal trekkes én egenandel.

Det følger av vilkårene at "Avtalt egenandel trekkes fra erstatningsoppgjøret". Videre følger det av forsikringsbeviset at sikrede har avtalt egenandel på kr 6 000. I nemndspraksis er det lagt til grunn at "erstatningsoppgjøret" må likestilles med "forsikringstilfellet", se eksempelvis avgjørelse FinKN 2013-528. Ifølge taksten skyldes begge skader tett drenerør pga. deformasjoner og røtter. Årsaken til dette er angitt å være slit og elde. Det er ikke bevist at skade nr. to er en følge av håndverkerfeil begått under utbedringen av skade nr. én.

Flere skader med felles bakenforliggende årsak regnes som et forsikringstilfelle så fremt det dreier seg om en skadeårsak og ikke bare samme type årsak. Det avgjørende for denne sonderingen er om skadene henger nær sammen i tid og sted, og om den første årsaken/skaden øket risikoen for senere skader. Av skaderapporten datert 9.12.20 fremgår det at rørskaade nr. to var på et annet sted på dreneringsledningen enn skade nr. én, og det er ett år mellom de to vannskadene. Nemnda mener derfor det er mer naturlig å se dette som ett tilfelle hvor slitasje og elde har materialisert seg over tid flere ganger enn å si at slitasje/alder er felles årsak for begge skadene, jf. også FinKN 2012-100.

Når det gjelder erstatningsoppgjøret for øvrig, herunder egeninnsats, er det ikke tilstrekkelig bevist at sikrede har krav på ytterligere erstatning fra selskapet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).